



## საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

### ბრძანება N 2-779

21/09/2018

ქ. თბილისი

**სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ „აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი ტრასის 18 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილებაზე“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ**

მიმდინარე წლის 4 ივლისს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ, წარმოდგენილია „აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი ტრასის 18 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილების“ პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ 3 (სამუშაო) დღის ვადაში უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და სამინისტროს ოფიციალურ ვებ. გვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე განთავსება.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ აღნიშნულ პროექტზე მიღებული აქვს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N<sup>9</sup> (ბრძანება N<sup>9</sup>-58).

2018 წლის 25 აპრილს (წერილი N5187), სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე, „აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი ტრასის 18 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილების პროექტის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N2-471).

საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 100 მეტრით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება შემდეგი, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ დაგეგმილი აქვს „აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი ტრასის 18 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილება, რაც გამოწვეული იქნა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ დაგეგმილი „ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი“ საავტომობილო გზის მშენებლობით.

საპროექტო გაზსადენის მშენებლობისთვის გამოყენებული იქნება მილები, არმატურა, შემაერთებელი დეტალები (მუხლები, სამკაპები და სხვა) და სხვა ტექნოლოგიური მოწყობილობები, რომლებიც შეესაბამება მაგისტრალური მილსადენებისათვის გათვალისწინებულ მოწყობილობის ტექნიკურ პირობებს.

ობიექტის მშენებლობა დაგეგმილია ერთ ეტაპად, საერთო სიგრძით 18 კმ. ტრასის 18 კმ-იანი მონაკვეთიდან გაზსადენის დაახლოებით 9 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსება დაგეგმილია საავტომობილო მაგისტრალის პარალელურად, ხოლო დანარჩენი 9 კმ-იანი მონაკვეთის ძირითადი ნაწილის განთავსება იგეგმება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და ეკოლოგიური ექსპერტიზით დამტკიცებული აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი მონაკვეთის ტრასის უშუალო სიახლოვეს ან იმეორებს მის კონტურს. ასევე დაგეგმილია გაზსადენის ტრასის გასწვრივ მოეწყოს ორი სამშენებლო მოედანი. სამშენებლო მოედნებამდე და მიმდებარე ტრასაზე ტვირთების ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული იქნება არსებული საავტომობილო და მათ შორის გრუნტის გზები. დამატებითი ახალი მისასვლელი გზების მშენებლობა არ არის გათვალისწინებული.

ქობულეთის განშტოების ტექნოლოგიური სქემა პრაქტიკულად არ იცვლება, მოხდება მხოლოდ ძველი ტრასის 39-ე კმ-ზე დასამონტაჟებელი ორმხრივი გაფრქვევის მქონე DN500 სახაზო ონკანის და N300 განშტოების ონკანის განლაგების ადგილის შეცვლა. გაზსადენის ტრასაზე დაბა ურეკის მიდამოებში მოეწყობა განშტოება, სადაც დამონტაჟდება DN300 ონკანი.

მშენებლობისა და რეკულტივაციის ღონისძიებების დაწყებამდე, საჭიროა ნიადაგის ტიპების და მათი ძირითადი მახასიათებლების (ნიადაგის და მისი ნაყოფიერი ფენის სისქის, მექანიკური შედგენილობის, სტრუქტურის) დადგენა, რათა განისაზღვროს სამშენებლო ტერიტორიის სხვადასხვა ადგილას მოსახსნელი ნიადაგის ზედა ფენის სისქე. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მოხსნილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა განთავსდება სამშენებლო დერეფნის გასწვრივ ხაზობრივად და არ იქნება საჭირო დასაწყობებისათვის სპეციალური ადგილის შერჩევა.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად ჩატარებული კვლევების დროს გამოვლენილი სახეობებისა და მიღებული შედეგების მიხედვით გაზსადენის ინფრასტრუქტურის არეალში არ აღირიცხა ბიომრავალფეროვნებისათვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანი მცენარეთა სახეობები. თუმცა დოკუმენტში წარმოდგენილი მცენარეული საფარის აღწერის თანახმად საკვლევ არეალში გამოვლენილია ლაფნის (*Pterocarya pterocarpa*) ერთი ინდივიდი.

გაზსადენის ახალი 18,9 კმ-იანი საპროექტო დერეფანში და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე რაიმე სახის მნიშვნელოვანი გეოდინამიკური (ფიზიკურ-გეოლოგიური) მოვლენები არ არის გამოვლენილი, აღნიშნულიდან გამომდინარე გაზსადენის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე სახიფათო გეოლოგიური პროცესების გააქტიურება მოსალოდნელი არ არის.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2018 წლის 9 აგვისტოს, ლანჩხუთისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტების შენობებში, ხოლო 10 აგვისტოს ქობულეთის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ წარმომადგენლები.

ექსპერტიზის ეტაპზე წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშს თან ახლავს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილია მავნე

ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. რის საფუძველზეც სპეციალისტების მიერ შეფასებული იქნა საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს მოსახლემდე და რკინიგზის სადგურამდე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში, რომლის მიხედვითაც ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია ფონური კონცენტრაციის გათვალისწინებით არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე მოსახლეობის მიერ არ ყოფილა წარმოდგენილი შენიშვნები და კომენტარები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

აღნიშნული გზშ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 42-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის, მე-9 პუნქტის 9.11 ქვეპუნქტის საფუძველზე

#### ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ „აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი ტრასის 18 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილებასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული შემდეგი პირობების დაცვით:
  - 3.1 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად.
  - 3.2 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარების ტექნიკური კონტროლი დადგენილი წესის შესაბამისად;
  - 3.3 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების და რეკულტივაციის დეტალური პროექტების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა shape ფაილებთან ერთად (სანაყაროების არსებობის შემთხვევაში);

- 3.4 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სამშენებლო ბანაკის/მოედნის პროექტის შემუშავება და სამინისტროში shape ფაილებთან ერთად შესათანხმებლად წარმოდგენა;
- 3.5 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ ექსპლუატაციის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად;
- 3.6 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;
- 3.7 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
- 3.8 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
- 3.9 სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
- 3.10 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განხორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე;
7. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი